

Jézus és a samáriai asszony (János ev. 4,5-26)

Kedves gyülekezet! Kedves testvérek!

Különös vasárnap ez a mai. Reformáció 504. évfordulóján nemcsak hitvalló elődeinkről emlékezünk meg, hanem mindezek mellett a napokban szokás a temetőben elhunytak sírjának meglátogatása, virágok, gyertyák és mécsek elhelyezése. Ebből a két indokból, megközelítésből különös ez a vasárnap, melyen Isten igéje keres bennünket üzenetével, reményével, tanításával.

Reformációt ünneplünk, annak az eseménysornak az elindulását, melynek a wittenbergi várkapun kiszögezett Luther tételeitől a mai napig nincs megállása. A szegek nem az ajtót akarták javítani, hanem az egyházat.

A mai nap lássuk meg igénkből, hogy a reformáció bennünk, bennem kezdődik, és azt hogy hogyan lehetünk mi reformátorok a környezetünkben, a körülöttünk élők között.

I. A reformáció bennem kezdődik.

A személyes reformáció lépéseit vehetjük észre Jézus párbeszédében a samáriai asszonnyal. Hálára indíthatnak a reformációra való megemlékezésünkben a nemzeti nyelvű bibliák fordításai. Az az egyszerű tény, hogy saját anyanyelven kerülhetünk párbeszédbe a Mindenható Istennel, mint ez az asszony. Imádságban fordulhatok az Istenhez. És erre reményt adó választ már kézbe véve olvashatom a Szentírás különböző könyveiből. A mohácsi vést szenvedő magyar népünknek a háromfelé szakadt királyságban Isten igéjének tiszta tanítása, a reformátori tanok behozatala jelentette a reményforrást. Nem hiába szerveződtek, alakultak gyülekezetek Sztárai Mihály szolgálatainak köszönhetően. A nyomorúságban érkezett meg a magyar népünkhöz a reformáció tanítása, mint a személyes reformáció a samáriai asszony életében. Ki az a nyomorult, aki délben megy vízért? Honnan lenne víz a mosáshoz, főzéshez, étkezéshez a délelőtti órákban. Ezt az asszonyt nem a háziassága viszi a kúthoz ebben az időben. Hanem a szégyene.

Lássuk meg hogyan változtatta meg a samáriai asszony életét a Jézussal való találkozása.

Ez a történet egy hosszú ismerkedésről szól, amiben az Istent kereső ember az embert megkereső és megtartó Istennel kerül párbeszédbe. Témák amelyekről beszélgetnek: nemzeti kérdés, az élet nyomorúságai, emlékezés.

Előjön a nemzeti kérdés, te más vagy mint én és mégis beszélsz velem. Az eredeti szöveg itt pontosan arra következtetett, hogy a két nép, nem ittak közös pohárból. Hogyan is ihatna így a megszomjazott zsidó vándortanító a samáriai asszony edényéből? Mert az asszony számára itt

még ilyenkor csak egy szomjas vándor a Megváltó. A nemzeti kérdés előjön akkor is amikor az a kérdés, hogy hol kell ünnepelni. Jézus nem ezen a síkon beszél, a lelki élet dolgairól és Isten dolgairól. Lélekben és igazságban kell imádni és ez felülír minden nemzetieskedő kirekesztést, elhatárolódást. Ebben a kérdésben is megbizonyosodik az asszony, hogy nagyobb van itt akármelyik korabeli nemzetieskedő zsidónál, akik a szomszédos utáltak országába be nem tették a lábukat. A történelem hosszú évei során tartják fenn ezt a szokást, nem a samáriaiak tehetek róla, hogy egy asszír nagyhatalom betelepítési stratégiájának lettek ugyanolyan elszenvedői mint a zsidók. Nem 20. századi találmány a népesség áttelepítés.

Történelmi helyen vagyunk. Jákób kútjánál. Atyjukként tisztelik a samáriaiak Izráelt. Ez kút számukra az emlékezés helye is. Az, hogy pont ennél a neves kútnál hangzik el a párbeszéd üzeneteli lehet számunkra is. Miről is szól ez a párbeszéd? Milyen üzeneteket vesézhetünk ki ebből a párbeszédből?

Megismerni Isten ajándékait - mintha erről szólna ez az egész párbeszéd. "Ha ismernéd az Isten ajándékát" – mondja Jézus, akkor nem kellene ekkor jönnöd te asszony. Ha ismernéd a Megváltó nem lenne ilyen az életed. De mi is, ki is az Isten ajándéka? Ne ugorjunk annyira előre, pedig már az utcadíszek kint vannak a városokban, már a repülőjegyeket is karácsonyi többletáron árulják. Karácsonyinak tűnhet az üzenet, hogy Jézus Krisztus az Isten legnagyobb ajándéka, akiről itt is szó van.

Ha mi lennénk ott kútnál hogyan válaszolnánk? Mi az Isten ajándéka? Személyes életünkre gondolva mit tartunk ajándéknak az életünkben? A gyermekeidet vagy épp a szüleidet? Akikről gondoskodsz vagy akik rólad gondoskodnak? Vagy akik nem rég gondoskodtak és már csak azoknak emléke maradt. Jákóbra emlékeznek annál a kútnál. Az emlékek forrásánál találkozunk Jézus ezzel a samáriai asszonnal. Merjük mi is emlékeinket Jézus elé vinni.

Érdekes, hogyan halad előre ez a találkozás. Kálvin erről a történetről ugyanazt fogalmazta meg, ami legismertebb művének, a Keresztény tanítás rendszerének, az Institutionnak a kezdő gondolata. Azt írja róla Kálvin: az önismerettől az Isten ismerete felé halad ez az asszony.

Első számára a külső megvizsgálás, ránéz és látja: Uram, méltóedényed sincs. Következő a kíváncsiság: Add nekem azt a vizet, hogy ne kelljen idejárnom meríteni. Mire is kellett ez Jézustól kapott víz a samáriai asszonnak? Az Istentől jövő víz a szégyen elvételére kell, szégyellek ide kijárni, most is csak azért jövök délben a hőségben mert akkor ide vándorokon kívül józan ember nem jön. Szégyelli magát a többi előtt- hadd vegye el tőle ezt a nyomorúságát. Ekkor jön a szabadítás munkájában az, amikor Jézus felfedi hogy mennyire súlyos az asszony bűne és nyomorúsága.

A másodjára elhangzott “Adj innom!” (az asszonytól) a bűnös ember lelki szomját mutatja, melynek egyetlen oltója Jézus Krisztus. De mint az Úrvacsora készülésünkben is előbb van a bűnvallás mint a kegyelem meghirdetése: ebben is hasonlít mai Istentiszteletünk a Jézussal találkozott samáriai reformátor történetére. Mert a reformáció bennünk kezdődik.

A párkapcsolatokban kereste eddig azt, ami után szomjazott az élő vizet, az új életet amelyet az Úr adhat meg. Mi miben keressük szomjunk oltását? Sikerben, elismertségben, kapcsolatokban, alkoholban, káros szokásokban?

Érdekes ez az asszony. Nem akar személyeskedni ezért tér ki a válaszok elől. Mihint rájön arra, hogy Jézus tudja az előéletét, az 5 férjet, és még így is megszólítja és vizet kér tőle, a templomimádás helyére tereli el a szavakat. Elbeszél, félrebeszél Jézus mellett, aki türelmesen hallgatja. Mennyire jó megtapasztalni ezt az isteni türelmet: megvárja amíg elérkezünk hitvallásunk órájához.

Fokozatosan jön elő az asszony hitvallása. Még az elején csak annyit mond: “Uram, **látom**, hogy próféta vagy.” Szemlélésnek, megvizsgálásnak az eredményét közli (Teória kifejezésünk származik ebből a szóból). Megtapasztalta mindezidáig, hogy valaki feltétel nélkül szereti. Ismeri a múltját, jelenét és jövőjét és mégis párbeszédbe kezd vele. Vele, akihez talán senki sem szólt.

A tetőpont, a katarzis akkor jön el a párbeszédben mikor az asszony megvallja a hitét: “**Tudom**, hogy eljön a Messiás, akit Krisztusnak neveznek, és amikor eljön, kijelent nekünk mindent.” Az eredeti szövegben pont ezzel a (tud, ismer) kifejezéssel vallja meg az asszony a hitét, amivel Jézus kérdezett: “*Ha ismernéd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki így szól hozzád: Adj innom! – te kértél volna tőle, és ő adott volna neked élő vizet.*”

“*Én vagyok az aki veled beszélek*” - Ez Jézus Én vagyok mondásai közül a legszemélyesebb. Erre indul meg a szív. Erre tárja ki ajtaját. Ekkor tapasztalja meg az ember, hogy nem a plafonig megy el az imádság, nem pusztá mormolás az igeolvasás, és a templomba járás sem megszokott vasárnapi kultúrprogram. Ekkor érezzük a megszólítottaságot, az itt van Isten köztünk érzését, a találkozás áldott lehetőségét.

Ezt hallva vált a samáriai asszonyból, Samária sikár reformátorává. Mert ő is átalakult. A szégyen ott maradt a bűneivel együtt a kútnál. Megkapta az Isten ajándékát, amiről Jézus beszélt. Rájött hogy az egyetlen ajándék az, ami Jézus maga, az élő víz az életnek vize. Megismerte a kegyelem Istenét, a szégyenén és hamis vágyainak felismerése után. Jézus megismertette önmagával, és azzal a szeretettel, amely nem akarja a bűnös ember halálát, hanem hogy az megtérjen és éljen. Sokunkat sokféleképpen hívott el, vezetett magához az Úr. Luther életében az Ószövetség tanulmányozása, a bibliai könyvekhez írt kommentárjain

keresztül ismerkedett meg a kegyelem Istenével. A róla készült film hűen mutatja be vívódásait míg rá nem talál a kegyelemre. A kegyelemre, Istenre talált ember lehet valódi reformátor. Mint Kálvin, Luther, Zwingli, ezt a sort az időben jóval előbb megelőzi Samária reformátora, az az asszony akit átformált a Jézussal való párbeszéde.

II. Samária reformátora- A mi hitünk hatása a környezetünkre

A gyűlöltekek között is terjed a kegyelem, mivel hiteles tanúnak fogadták el az asszony vallomását.

Cselekedettel válaszolt arra amikor Jézus felfedte neki önmagát *“Én vagyok az, aki veled beszélek”*, nem olvassuk az asszony válaszát, hanem csak tettét, otthagya a korsót, mint a tanítványai a hálót és ment a rábízottjaihoz, a kapcsolatokhoz, melyben eddig szégyellenie kellett magát. Mert az Isten által megbocsátott bűnöket nem dédelgeti és nem is hagyja, hogy hatással legyenek rá.

A szabadításért érzett hála nagysága mozgatja, hozza lendületbe az asszonyt. Azokhoz megy vissza aki előtt szégyellte magát. Megszabadult a bűneitől, melyek szégyenérzetét táplálták. Szabadon megy be a városba és adja át az örömhírét a vele történt lehetetlent, hogy a Mesterrel való találkozása új életet ajándékozott neki.

Ugyanazt a kérdést viszi tovább- ami az ő kérdése is volt: Vajon nem Ő a Krisztus? Az egyénre bízta a döntést, ő csak Krisztushoz hívja őket. *”Jöjjetek, lássátok azt az embert, aki megmondott nekem mindent, amit tettem”*. Sikárbeliek számára is Krisztussá válik a szomszédos vándor és a szomszédos Messiás. Az Ő szomszédját is oltja hiszen – ahogyan János evangélista megjegyzi – sokan hittek benne, marasztalták.

Samária reformátora azt adja tovább amit ő is kapott, az élő vizet. Kútvízért ment, élő vízzel tért haza hajlékába.

“Aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjazik, de aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne.”

Mitől ennyire jó a Jézustól kapott víz? Miért nem szomjazunk meg tőle soha többé? Mert Jézus szomszédos. Mert Jézus szomszédos. Beugrik már, hová akarok kilyukadni? *“Szomszédos”*. Mondta ez Jézus abban az órában ott a kereszten, ahol mindannyiunk helyett szomszédos. Ahol mindannyiunk helyett vállalta, hogy ne kapja meg az Atya közelségét. Hogy távol kerüljön tőle. Ő akkor ott mindannyiunkért szomszédos, hogy nekünk adhassa azt a vizet, amitől soha többet nem érezhetjük az Atyánktól való elszakítottságot, az Isten szeretetétől való elválasztottságot. Az örök halált. Jézus ezt kínálja fel ma mindannyiunknak. Habár most a kenyérben és borban szent testét és vérének vesszük magunkhoz az örök életet kínálja fel nekünk.

Minket keresztyéneket ezen az úton táplál bennünket. ennek tudatában vegyük magunkhoz az Úri szent vacsora jegyeit. Ő azért szomjazott, hogy lelkünknek összes szomját oltsa, az Isten utáni vágyat. Azt a vágyat, amelyet sokszor elnyom megannyi bűnös élvezet, annyi téves útra vándorlás, messze a Mestertől. Ma a Mester vízzel kínál, vegyük tőle hittel, őszintén.

Kedves Testvérek! Mindamellet hogy a reformációra emlékezünk, ez egy folyamat aminek mi is a részesei vagyunk, Tevékeny résztvevői. Mit jelent reformálni, reformátornak lenni? Vissza alakítani az eredetire. Visszatérni a forrásokhoz, mondhatnám a történet alapján a Jézustól kapható élő vízhez, nem pedig a kútvízhez. Az eredetihez. Jó utat kívánok a testvérek ehhez a sohasem kiapadó kúthoz, az Isten szeretetéhez. Nem kell szomjaznunk, vegyük az élet vizét ingyen. Ámen

Úr Jézus Krisztus! Jövünk semmit nem hozva, keresztedbe fogózkodva, üres edényeinkkel, üres edényként. Kérlek tölts be bennünket Lelkeddel! Add nekünk azt a vizet, amelyet az asszonytól kínáltál, hogy mi se szomjazzunk többé. Sokszor mi is szégyenünkkel jövünk eléd. Hogy már megint nem sikerült jó keresztyének lenni, hűnek lenni hozzád Mesterünk. Hálás a szívünk, hogy a te hűséged nem a mi hűségünktől függ, hogy te nem úgy szeretsz, ahogy mi szeretünk. Tüskékkel és megbántásokkal. Megvalljuk előtted sokszor keressük máshol másban, az élő vizet, és továbbra is szomjan maradunk. Imádkozunk most azokért is akik nem keresnek Téged, akik hátat fordítanak Neked és másokat is erre készítenek. Könyörülj rajtunk. De könyörülj rajtunk is mikor mi vagyunk azok akik ízetlen sóként kidobásra vagyunk csak méltók. Éreztesd velünk szereteted, kegyelmezz nekünk, add, hogy mi is meg tudjunk bocsátani. Kérünk téged a betegekért, a gyengélkedőkért, kórházi ágyon fekvőkért. Eléd hozzuk a gyászolókat az emlékezőket, és azokat is akik végéhez érnek földi útjaiknak. Könyörgünk fiataljainkért, lássák meg az előttük álló utat, dolgozókért kik fáradhatnak, idősekért, kik terheket cipelnek. Légy kérünk Mindannyiunkkal ígéreted szerint: Minden nap veletek leszek a világ végezetéig. Ámen.